

PROTOKOLL

Muhu Põhikooli hoolekogu koosoleku protokoll nr 1

Muhu Põhikoolis

09.veebruar 2022

Algus kell: 17:30, lõpp kell 20:10

Koosoleku juhataja: Siret Jõelet

Protokollija: Maarja Kumpas

Osalejad: Ülle Kuusk, Indrek Vallau, Imre Luht

Hilines: Liinu Tuust

Kutsutud: Andres Anton, Ulvi Kipper, Maire Liitmäe, Ene Vokk

Päevakord:

1. Koolitoit. Eksperthinnang. Kutsutud söökla perenaine M. Liitmäe
2. Kiusamise märkamine. Kutsutud sotsiaalpedagoog E. Vokk
3. Probleemi lahendamise astmed
4. Hübridõpe
5. Kontrolltööde maht
6. Välitreeningvahendite hooldamine
7. Krista Parsons'i pöördumine hoolekogu liikmete poole (osade 1. klassi lastevanemate esindaja)
8. Kohapeal algatatud küsimused

1. Koolitoit.

Oma hinnangu Muhu Põhikooli menüüle andis toitumisterapeut Riinu Rätsep.

Eksperthinnangu ja menüü tõhustamise, parendamise ettepanekutega tutvus ka söökla perenaine M. Liitmäe.

Perenaise selgituste järgi on suures osas soovitusi kasutusel. Marju kasutatakse. Puuviljad ja jook on alati lastele kättesaadavad. Värsked salatid on olemas. Värskeid köögiviljakange on lastele puuvilja kõrvale pandud, aga väidetavalt lapsed neid sel päeval ei söönud. Tasub kindlasti neid ka edaspidi õpilastele pakkuda, et õpilased oleksid teadlikud, et neid saab sööklast võtta.

Kooli tuuakse ka koduseid õunu ja mahlu, kuid lapsed eelistavad ilusa väljanägemisega õunu, ehk siis kaubanduses saadaolevaid.

Kuna kõige suurem probleem on see, et lapsed ei söö köögivilju, tehti ettepanek hakata nii laste kui ka vanemate teadlikkust tõstma tervise- ja toiduteemaliste projektipäevadega.

(Eksperthinnang lisatud protokollile).

18:00 lahkus Maire Liitmäe.

18:06 saabus Liinu Tuust.

2. Kiusamise märkamine

Sellel õppeaastal on koolis olnud mõned kiusamise juhtumid. Sotsiaalpedagoog E.Vokk on koheselt reageerinud iga juhtumi puhul. Ta on teinud ka tunni, kus on rääkinud kiusamise teemal. See teema on sotsiaalpedagoogi sõnul väga keeruline ja väga oluline on info jagamine.

Sotsiaalpedagoog on koostanud küsitluslehe, millele lapsed saavad anonüümselt vastata.

On juhtumeid, kus lapsevanemad oma erisoovidega tekitavad keerulisi olukordi, kui ei luba enda lapsel mingeid asju teha, see seab kohati piirid ka teistele. Ühel hetkel võib see viia selleni, et seda õpilast hakatakse oma tegevustest välja jätma.

Kuna varasemalt on olnud teemaks KiVa programmiga liitumine, siis sotsiaalpedagoog leiab, et selle meetodiga ei saa 100% kiusamist ära hoida. Seal on häid külgi, kuid eeldab palju osapooli ja on väga ajamahukas. Samuti ei ole meie koolis sellisel tasemel kiusamist, et oleks vajadust programmiga liituda.

Ennekõike kutsume üles lapsi ausalt rääkima oma klassijuhatajaga. Samuti on väga tähtis, et laps usaldaks oma vanemaid ja vanemad räägiks ja kuulaksid oma last. Kui on mure, siis vanemad võtavad ühendust klassijuhatajaga või kellegi teisega kooli personalist, kellega on usalduslik suhe tekkinud. Probleemiga tuleb tegeleda, mitte loota, et asjad iseenesest korda saavad.

Tuli ka ettepanek lisada arenguvestlusesse suhete kohaseid küsimusi.

18:40 lahkus sotsiaalpedagoog E.Vokk.

3. Probleemi lahendamise astmed.

Kooliga seotud probleemide lahendamist tuleb alustada ikka koolist.

Õpilase või muu küsimuse osas tuleks vanemal kõigepealt pöörduda klassijuhataja/aineõpetaja poole, kui seal ei jõuta lahenduseni on järgmine aste sotsiaalpedagoog, sealt edasi õppealajuhataja, direktor.

4. Hübriidõpe

Hoolekogu liikmed esitasid erinevaid ettepanekuid ja küsimusi, et kuidas saaks kodus viibivad õpilased mingilgi määral õppetöös osaleda, kes ei ole väga haiged. Takistusi on omajagu:

1.-3. klassi õpilased ei ole suutelised veel päris iseseisvalt zoom keskkonnas hakkama saama. Probleemid võivad tekkida sisselogimisega ja ekraani taga püsimisega.

4. klass on koolis praegu ainus, kus õpetaja teeb zoom tunde.

5.-9. klassi osas teeb asja keeruliseks, et õpilaste arv klassis selgub alles koolipäeva hommikul ja koolis olevaid õpilasi koju hübriidõppele saata ei ole koolil õigust. Õpetajad ei ole nõus tegema tunde, kus osad on koolis ja osad zoomis, kuna see muudab nende töö keeruliseks. Lisaks tulevad siin mängu osad lapsevanemad, kes ei luba kodus kaamerat sisse lülitada, kuna see segab kodust rahu ja privaatsust, õpetajal ei ole aga siis kinnitust, et tema tunnis viibib õige õpilane. Samuti tegelevad osad õpilased zoom tundide ajal teises aknas arvutimängudega. Selleks, et saata mõne klassi õpilased koju hübriidõppele, tuleb koolil saada eelnev nõusolek Terviseametilt. Kui on erinevaid ettepanekuid ja seisukohti veel, siis hoolekogu liikmed soovivad klasside lapsevanematel suhelda omavahel ja klassijuhatajaga ja teha siis otsepöördumine juhtkonna poole.

5. Kontrolltööde maht

Seaduses on ette nähtud, et õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö.

Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd.

Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.

Tunniplaanis tekib segadus sellepärast, et kõik olulised hindelised tööd (e-koolis paksult märgitud hinne), mis laps peab kindlasti õppeveerandi jooksul tehtud saama, märgib e-kool automaatselt kontrolltööks. Kui on tegemist päriselt kontrolltööga, on vastav sõnum märgitud ka tunnikirjelduses. Nende tööde hinded on olulised ja kui töö toimumise päeval õpilane puudub, tuleb need tööd hiljem järgi vastata.

6. Välitreeningvahendite hooldamine

Kõiki kooli asju hooldab remonditööline M. Valk.

Aineõpetaja paneb kirja mida ja kus vaja parandada.

Spordihoone puhul teavitab remondi/hooldamise vajadusest kehalise kasvatusõpetaja M. Rüütel.

7. Krista Parsons (osade 1. klassi lastevanemate esindaja) pöördumine hoolekogu liikmete poole. (pöördumine lisatud protokollile).

Hoolekogu liikmed leiavad, et praegu on hästi tööle saanud süsteem, kus kõiki lapsevanemaid teavitatakse koosoleku toimumisest e-kooli kaudu ja protokollid on kättesaadavad kooli kodulehel. Kõik soovijad saavad oma küsimused esitada otse hoolekogu esimehele. Alati võib oma küsimused esitada ka vastava vanuseastme hoolekogu liikmele ja seda sõltumata koosoleku toimumise ajast. Kiiremas korras saab antud vanuseklassi siseselt asja arutada. Küsimus/kiri saadetakse ka teistele hoolekogu liikmetele ja kui on vajadus, tuleb hoolekogu kokku tihedamini kui ettenähtud korras.

Hoolekogu liikmed ootavad ettepanekuid koostöö tõhustamise osas.

Kooli kodulehel olev info hoolekogu liikmetest on hetkel puudlik. Parandused viiakse sisse esimesel võimalusel. Samuti märgitakse hoolekogu liikme nime taha millise kooliastme esindaja ta on.

Hoolekogu liikmed valitakse lastevanemate üldkoosolekul toimuval hääletusel.

Koosolekul leiti, et kui päevakorras on endiselt liikmete arvu suurendamine, võib küsimuse tõstatada lastevanemate üldkoosolekul. Enamuse lastevanemate soovi korral saame teha ettepaneku vallavalitsusele.

Hoolekogu liikmed juhivad oma töös Muhu Vallavalitsuse MÄÄRUS-est Muhu Põhikooli hoolekogu põhimääruse kinnitamine Vastu võetud 13.11.2013 nr 7 (lisatud protokollile).

8. Kohapeal esitatud küsimused/ ettepanekud.

1. Tehti ettepanek kaaluda koolil liituda programmiga „Ettevõtlik Kool“

Kooli juhtkond lubas asja kaaluda. (lisatud protokollile)

Lisa leitav: [Tutvustus - Ettevõtlik Kool \(evkool.ee\)](http://Tutvustus - Ettevõtlik Kool (evkool.ee))

2. Vabariigi Valitsuse määruste muutmine. Eelnõu

Õpetajate esindaja Ü. Kuusk edastas eelnõu hoolekogu liikmetele tutvumiseks. (lisatud protokollile).

Hoolekogu liikmed võtsid eelnõu teadmiseks, kuna antud teemal veel arutelud käivad.

Lisa leitav:

<https://www.err.ee/1608485819/pohikooli-lopueksamite-lahtisidumise-plaan-tekitab-vastakaid-arvamusi>

<https://www.err.ee/1608486515/madis-somelar-plaanitava-reformiga-devalveerib-riik-hariduse-vaartust>

/allkirjastatud digitaalselt/
Siret Jõelet
Esimees

/allkirjastatud digitaalselt/
Maarja Kumpas
Protokollija

EKPERTHINNANG MUHU PÕHIKOOLI MENÜÜLE.

EKSPERT: Riinu Rätsep
Toitumisterapeut
529 2912
riinur@hotmail.com

Hinnatud ülevaatliselt Muhu Põhikooli 1 nädala menüü 11-15.10.2021

MENÜÜ	11.10.-15.10.2021	
PÄEV	LÖUNA	OODE
Esmaspäev 11.10.2021	Frikadellisupp köögiviljadega Virsikukompott vahukoorega Leib, piim(PRIA), keefir(PRIA), mahlajook	Viineripirukad
Teisipäev 12.10.2021	Hakklihakallid ürtidega, kartul, kaste Hiinakapsa-apelsini salat Leib, piim(PRIA), keefir(PRIA), jogurt, puuvili	Piimasupp, vorstivõileib
Kolmapäev 13.10.2021	Koorene kalasupp Riisipuding vanillikastmega Leib, piim(PRIA), keefir(PRIA), puuvili	Keedumunad majoneesiga, sepi, leib
Neljapäev 14.10.2021	Guljašš, kartul Kõrvitsasalat, toorsalat Leib, piim(PRIA), keefir(PRIA), puuvili	Soojad juustusaiad
Reede 15.10.2021	Pilaff Tomatisalat, kõrvitsasalat Leib, piim(PRIA), keefir(PRIA), mahlajook, puuvili	Müslid või maisihelbed, piim(PRIA)

Sööklal on õigus vastavalt vajadusele teha menüüs muudatusi

Kommentaariid:

Menüüd ülevaadates näen siin mustrit, et kui lõunaks on serveeritud praad, siis selle kõrval on ka köögiviljasalat.

Kui on serveeritud supp, siis on lisaks magustoit. Eraldi salatit sel juhul pole.

4-l päeval nädalas on puuvili

Igapäevaselt on lastel kättesaadav leib, piim, keefir.

Kuna täpselt ei tea teie koolis kasutatavaid toiduvalmistamise tehnoloogiaid, siis osade toitide puhul kasutan eeldusi, mis võivad olla üldlevinud suursöököides ja toon välja alternatiivi, kuidas on parim viis valmistamiseks. Kuna olen ka ise olnud suursöököidega seotud, siis soovitatud toiduvalmistamise viisid on võimalikud kasutada ka suursöököides. Mul on väga hea meel, kui neid juba Muhu Põhikooli köögis kasutatakse.

Menüü tõhustamise, parendamise ettepanekud:

1. Lastel oluline kõikidel toidukordadel süüa köögivilju erineval kujul. Nendel päevadel kui on menüüs supp, siis jääb köögiviljade osakaal väiksemaks. Kuna sel söögikorral on tavaliselt lisatud ka magustoit, siis soovitan magustoidule lisada juurde puuvilju või marju. Näiteks riisipuding vanillikastmega on toitainete tühi söök, kui aga siia lisada mustikad, mustsõstrad, maasikad või vaarikad ja veidi mandlilaaste, siis toitainete väärtus magustoidul tõuseb.
2. Supi valmistamisel loodan, et kokad keedavad ise supipuljongi ja ei kasuta puljongikuubikuid ega puljongipulbreid, need sisaldava liigselt mittevajalikke keemilisi ühendeid, lisaks isekeedetud puljong sisaldab ka vajalikku kollageeni.
3. Paaril päeval nädalas pakutakse ka mahlajooki, selle võib menüüs välja jätta juhul kui see pole just kodune mahl, millele pole lisatud suhkruid. Samas söögikordade ajal on soovitatav keskenduda ainult sööisele ning juua 20-30 minutit enne või peale sööki. See harjumus soodustab seedeprotsesside tööd organismis ja seda peaks tutvustama lastele juba väikses eas.
4. Teisipäev 12.10 leidsin menüüs lisaks ka jogurti. Kahjuks hetkel ei tea, millise jogurtiga on tegemist, kuid siin kohal tuleb samuti jälgida jogurtite puhul suhkruisaldust 100g kohta ja siis seejärel kogu portsjoni kohta. Näiteks kui on tegemist 275g joogijogurtiga, mis sisaldab 15g suhkruid 100 gr kohta, siis antud portsjonist saab 41,25g suhkruid!!! Lisatud suhkrute kogus kõikides toitudes kokku päevas peaks jääma alla 50 grammi.
5. Eeldan, et hakklihapallid on ise tehtud (poolfabrikaate mitte kasutada, kuna sisaldavad inimorganismile mittevajalikke täiendaineid). Neid saab tõhustada näiteks kas riivitud peedi või porgandi või spinati vms lisamisega taignasse, millega võimalik suurendada köögiviljade tarbimist. Sama võib kasutada ka muude kastmete näiteks hakklihastme puhul, kuhu lisada näiteks turgiube vms.
6. Vaatasin põgusalt ka teisi nädalaid ja näiteks K 6.10 oli Vorstikaste, kartul ja konservkurgisalat. See lõuna on samuti üsna tühi toitainete poolest. Konservkurgile võiks lisaks juures olla muudest köögiviljadest valmistatud salat (näiteks kapsas, peet, konservkurk ribadeks lõigatuna ja kokkusegatud)
7. Puuviljad antud nädalal olid 4-l päeval, kuid võiks olla kõikidel päevadel olemas. Teisel nädalal märkasin, et neid pakuti igapäevaselt, mis on tore ☺
8. Kui kasutada salatiks kõrvitsasalatit, siis eeldan, et see on konserveeritud/marineeritud kõrvits. Kuna kõrvitsa marineerimisel kasutatakse palju suhkrut, siis võib siin tähelepanu pöörata toote suhkruisaldusele (erinevate toodete puhul 15-21g 100g kohta). Mida vähem, seda parem.
9. Kui pakutakse kisselli, siis kas see on valmistatud mahlast ja tärklisest või kasutatud kissellipulbreid. Esimene variant on parem, kissellipulbreid soovitan vältida. Samuti kisselli sisse lisada marju, need annavad lisaks veel parimaid kiudaineid.

OODE

Oodete puhul on pilt aga palju kurvem, sest siinkohal leidsin menüüst üsna tühjade kaloritega ehk toitainetevaesed valikud.

Välistaksin oodete puhul piimasupid, pirukad ehk nisujahust valmistatud tooted, võiga serveeritud pudrud, makaronid juustu või ketsupiga vms toidud. Nende asmele sättida rohkem köögi- ja puuviljadest valmistatud ampse.

Oote võib nimetada ka ringi vitamiinipausiks, siis kergem tähelepanu pöörata, et need oleks kindlalt omal kohal.

Oodete tõhustamise, parendamise ettepanekud:

10. Köögivilja kangid, lapsed söövad heameelega toorest porgandit, kurki, paprikat, kaalikat. Siia juurde võib pakkuda ka hummuseid vms ubadest valmistatud määrded.
11. Soojad juustusaiad – saia asemel kasutada täisterasepikut või leiba ning juustu alla panna tomati, paprika ja/või hapukurgiviilud.
Variant 2 soojade ahjusaiade tegemiseks on tükeldada paprika väiksemateks kuubikuteks, segada riivjuustu ja majoneesiga, määrada saiaadele ja küpsetada ahjus.
12. Wrapid täisteratortillasse keeratud
13. Müsli serveerida maitsestatamata jogurtiga. Müsli puhul samuti jälgida toote suhkrusisaldust, soovitatav kui see jääb alla 5g 100 g kohta.
14. Kui on makaronid võiga või pudrud võiga planeeritud, siis kindlasti juurde ka köögivilju või salatit (kapsa-porgandisalat). Või siis pigem juba valmis salat neile teha.
15. Puuviljasalat purustatud pähklitega
16. Marjad maitsestatamata jogurtiga.
17. Valmis võileivad, kus on kasutatud mõnda taimset määret või taluvõid (vältida sulatatud juuste või toorjuustumäärded), salatileht, sink või kana vms, juust, tomat, kurk, paprika. Ehk võileival on olemas ka köögiviljad.
18. Muna majoneesiga lisada samuti juurde köögiviljad.

Kui võib olla tunne, et lastele köögiviljarikkam menüü on korralik väljakutse, siis oleme välja töötamas ja hetkel ka pilootprojektina elluviimas programmi, mille käigus õpetame ja tutvustame lastele erinevaid köögivilju, nende maitseid ja kombinatsioone. Räägime toitumise etiketist, 5-est maitsemeelest, teeme erinevaid katseid, mis mõjutavad meie maitsemeeli. Ehk saame toitudega tuttavamaks. Programm sisaldab 28 akadeemilist tundi. Kui rohkem huvi selle programmi vastu, siis saan kirjutada lähemalt.

Seni lapsed nii lasteaedades kui koolides rõõmsalt kaasa läinud ja vanemate tagasisidena on tulnud, et tundides osalenud laste eestvedamisel on koju nii mõnigi uus kasulik toiduaine tulnud.

Krista Parsons

2. veebr 2022 15:22
(23 tunni eest)

saajale mina, vallau, kumpasmaarja

Lugupeetud hoolekogu liikmed !

Kuna ajad on keerulised ja inimeste mõtted erinevate teemadega hõivatud, siis esimesest klassist tuleb ainult kaks küsimust.

1) Palun esitada kooli hoolekogu nägemus, kuidas Teie näete et tõhustada koostööd kooli ja lastevanemate vahel ?

Nimelt tuletan meelde, vastavalt viimase koosoleku protokollile (koosolek toimus 17.november, 2021), otsustasite ühehäälselt, et hoolekogu koosseisus ei peaks olema rohkem kui kümme liiget.

Oleme ausad, isegi kui hoolekogu koosolekule küsimusi, ettepanekuid saata – siis nende kohta vastukaja lugemine kooli kodulehelt ei ole eriti efektiivset arutelu toetav lähenemine. Ja kui oleks soov diskussiooni alustada, siis saad oma vastuväited esitada kolm kuud hiljem, kui toimub järgmine hoolekogu koosolek.

Käesolev hoolekogu formaat ei oma ei lastevanemate laiapõhjalist mandaati (igast klassist puudub esindaja) ega aita kuidagi kaasa demokraatliku koolikorralduse suunamisele või parema õpikeskonna loomisele (puudub igasugune diskussiooni loomise võimalus, hoolekogu liikmed valitakse kolmeks aastaks).

2) Kuidas saada info paremini liikuma hoolekogu ja lastevanemate vahel ? Kas hoolekogu liikmed oleksid nõus tulema ka ,varjust välja' ja tutvustama endid koolis lastevanematele ?

Jõudu ja jaksu soovides !

Krista Parsons, teemast huvitatud lastevanemate eest ja nimel.

Teemast huvitatd lapsevanemad on lisatud koopiasse BCC real.

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn, Toompea

veebruar 2022. a nr

Vabariigi Valitsuse määruste muutmine

Määrus kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 15 lõike 2 ja § 30 lõike 6 ning Eesti Vabariigi haridusseaduse § 27 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 13. augusti 2010. a määruse nr 113 „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“ muutmine

Vabariigi Valitsuse 13. augusti 2010. a määruse nr 113 „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 11 lõike 4 punkti 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„13) põhikooli lõpueksamite ained ja tulemused protsendina eksami maksimaalsest tulemusest ja gümnaasiumi koolieksami ained ja hinded numbrite ja sõnadega või õigusaktides sätestatud juhtudel sõnalise hinnanguna „arvestatud/mittearvestatud“;“;

2) paragrahvi 11 lõiget 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Ühtse põhikooli eesti keele kui teise keele eksami puhul kannab kool hinnetelegele õpilase poolt sooritatud B1- ja/või B2-taseme eksamiga ühitatud eesti keele kui teise keele eksami tulemuse protsendina maksimaalsest tulemusest. Õpilasele väljastatud eesti keele B1- ja/või B2-taseme tunnistuse olemasolul kantakse hinnetelegele informatsioon ka tunnistuse väljastamise kohta.“;

§ 2. Vabariigi Valitsuse 16. detsembri 2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ muutmine

Vabariigi Valitsuse 16. detsembri 2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ paragrahvi 3 lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Õppenõukogu otsusel võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka lihtsustatud õppes õppivale õpilasele, kellel on „nõrk“ või „puudulik“ õppeaine viimane aastahinne kahes õppeaines.“;

§ 3. Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik

õppekava“ muutmine

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 23 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „vähemalt rahuldava tulemusega“;
- 2) paragrahvi 23 lõiget 1² tunnistatakse kehtetuks.
- 3) paragrahvi 23 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on üks „nõrk“ või „puudulik“ õppeaine viimane aastahinne.“;

Kaja Kallas
peaminister

Liina Kersna
haridus- ja teadusminister

Taimar Peterkop
riigisekretär

Vabariigi Valitsuse määruste muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruste muudatuse eesmärk on parandada ühtsete ülesannetega eksamitulemuste ausust, tõlgendamise selgust ja kasutusväärtust. Muudatuse ettepanek esitati Haridus- ja Teadusministeeriumile õpetajaid ühendava seltsingu nimel.

Määrus kehtestatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 27 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 15 lõike 2 ja § 30 lõike 6 alusel.

2020/2021. õppeaastal toimusid põhikooli lõpueksamid (eesti keel, eesti keel teisekeelena, matemaatika, valikeksam) ettenähtud ajal ja nende sooritamine oli ka põhikooli lõpetamise tingimuseks. Määruse tasandil muudeti lõpueksamite hindamise tingimusi ja korda. Muudatuste kohaselt ei teisendatud põhikooli lõpueksamite tulemust viiepallisüsteemis hinneteks ning tunnistusele kanti õpilase tulemus protsendina maksimaalsest tulemusest. Seejuures ei olnud põhikooli lõpetamiseks oluline mitte saavutatud tulemus, vaid nõutav oli eksam sooritada. Kui õpilane ei saanud mõjuval põhjusel osaleda põhikooli ühtsel lõpueksamil, sai ta lõpetamiseks eksami sooritada koolieksamina.

Oktoobris 2021. a pöördus Haridus- ja Teadusministeeriumi poole Eesti Matemaatika Seltsi Koolimatemaatika Ühendus ettepanekuga kehtestada 2020/2021. õppeaastal kriisisituatsioonist tulenenud põhikooli lõpueksami hindamise korraldus alalisena.

Sellest tingituna edastasime 19. novembril 2021. a erinevatele aineühendustele kirja, milles tõime poole Eesti Matemaatika Seltsi Koolimatemaatika Ühendus ettepaneku esile ja tegime ettepaneku korraldada veebikohtumine eesmärgiga teemat arutada. 23. novembril 2021. a toimus veebikohtumine, millest võtsid osa Eesti Emakeeleõpetajate Selts, Eesti Keele kui Teise Keele Õpetajate Liit, Koolimatemaatika Ühendus, Õpetajate Ühenduste Koostöökoda, Õpetajate Liit, Eesti Haridustöötajate Liit, Eesti Õpilasesinduste Liit. Üsna üksmeelsed oldi selles osas, et lõpueksam kantakse lõputunnistusele protsendina ja hindeks teisendada tulemust pole vaja ja et eksamitulemus pole seotud kooli lõpetamisega (st õpilane lõpetab kooli selle tulemusega, mille ta lõpueksamil saab). Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi esindajad soovisid, et eksamile oleks kehtestatud lävend, st miinimumnõue põhikooli lõpetamiseks (20 protsenti maksimaalsest tulemusest). Seda mõtet toetas ka Ene Saar (Tallinna Reaalkool), kes esindas Ettevõtlus- ja Majandusõpetajate Seltsi seisukohta. Ülejäänud esinduste esindajad seda meelt ei olnud.

Eelnõu ja seletuskirja valmistasid ette Haridus- ja Teadusministeeriumi üldhariduspoliitika osakonna haridusjuhtimise ja õpetajapoliitika valdkonna peaekspert Pille Kõiv (735 0118, pille.koiv@hm.ee) ning õiguspoliitika osakonna õigusnõunik Indrek Kilk (735 0144, indrek.kilk@hm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse Vabariigi Valitsuse 13. augusti 2010. a määrust nr 113 „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“.

Paragrahvi 11 lõike 4 punkti 13 teksti on täiendatud sõnadega „ja tulemused protsendina eksami maksimaalsest tulemusest“, millega on sisuliselt välistatud põhikooli lõpueksamite puhul hinnete, nii numbri kui sõnadega, märkimine hinnetelehele. Paragrahvi 11 lõikest 5 on välja jäetud sõnad „ning hinde“ ning teksti on ka sisuliselt muudetud. Muudatuse järel kannab kool ühtse põhikooli eesti keele kui teise keele eksami puhul hinnetelehele informatsiooni, millise(d) B1- ja B2-taseme eksamiga ühitatud eesti keele kui teise keele eksami(d) õpilane sooritas, eksamitulemuse protsendina maksimaalsest tulemusest ja kui õpilase eksamitulemus ületas keeletaseme saavutamiseks vajaliku punktisumma, siis ka saavutatud keeletase. Kui õpilase tulemus ei ületanud keeletaseme saavutamiseks vajalikku punktisummat, siis viidet keeletasemele ei märgita. Täpsustav informatsioon on vajalik näiteks tööandaja jaoks.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 16. detsembri 2010. a määrust nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

Seni koosnes paragrahvi sõnastus kahest punktist ja punktide (ehk loetelu) eelsest tekstist. Arvestades, et lõpueksamit enam hindega ei hinnata, siis ei ole alust arvestada edaspidi ka lõpueksami „nõrka“ või „puudulikku“ hinnet lõputunnistuse väljastamise alusena. Ühtlasi tähendab see seda, et puudub alus ka senise loetelu jätmiseks määruse teksti ning edaspidi on koolil võimalik õppenõukogu otsusel õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka lihtsustatud õppes õppivale õpilasele, kellel on „nõrk“ või „puudulik“ õppeaine viimane aastahinne kahes õppeaines. Ka seni oli see võimalus. Lõputunnistuse väljastamise alust ei olnud, kui õpilasel oli „nõrk“ või „puudulik“ nii lõpueksamihinne kui ka õppeaine viimane aastahinne samas õppeaines (nt matemaatika), kuna tekstis kasutati sõnade „lõpueksamihinne“, „õppeaine viimane aastahinne“ vahel sõna „või“. Seega õpilase ja vanema jaoks regulatsioon ebasoodsamaks ei muutu.

Eelnõu §-ga 3 muudetakse Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrust nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

Paragrahvi 23 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „vähemalt rahuldava tulemusega“. Arvestades, et põhikooli lõpueksamit enam ei hinnata hindega, siis ei saa olla ka rahuldavat tulemust. Paragrahvi 23 lõige 1² tunnistatakse kehtetuks. Põhjus selles, et hindega hindamisest edaspidi alust rääkida ei ole. Samuti ei ole alust rääkida B1- või B2-taseme eksami tulemuse arvestamisest lõpetamise tingimusena, kuna lõpetamine ei ole seotud konkreetse keeletaseme saavutamise (ega ühtlasi selle aluse tekkimisega, et isikule tasemetunnistus väljastada). Seetõttu ei ole põhjendatud ka edaspidi reguleerida seda, et juhul, kui õpilane ei saavutanud B2-taseme tasemetunnistuse väljastamise taset, et siis arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust. Puudub põhjus seda reguleerida. Juhul kui õpilane sooritas nii B1- kui ka B2-taseme eksami, siis kantakse mõlema sooritatud eksami tulemus hinnetelehele (vt eelnõu § 1) ning mõlema eksami tulemust arvestatakse ühtviisi põhikooli lõpetamise tingimuste täitmisena. Seni koosnes paragrahvi 23 lõike 2 sõnastus kahest punktist ja punktide (ehk loetelu) eelsest tekstist. Arvestades, et lõpueksamit enam hindega ei hinnata, siis ei ole alust arvestada edaspidi ka lõpueksami „nõrka“ või „puudulikku“ hinnet lõputunnistuse väljastamise alusena. Ühtlasi tähendab see seda, et puudub alus ka senise loetelu jätmiseks määruse teksti ning edaspidi on koolil võimalik õppenõukogu otsusel õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas

vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse õpilasele, kellel on „nõrk” või „puudulik” õppeaine viimane aastahinne kahes õppeaines. Ka seni oli see võimalus. Lõputunnistuse väljastamise alust ei olnud, kui õpilasel oli „nõrk“ või „puudulik“ nii lõpueksamihinne kui ka õppeaine viimane aastahinne samas õppeaines (nt matemaatika), kuna tekstis kasutati sõnade „lõpueksamihinne“, „õppeaine viimane aastahinne“ vahel sõna „või“. Seega õpilase ja vanema jaoks regulatsioon ebasoodsamaks ei muutu.

Õpilane saab põhikooli lõpetada ilma põhikooli riiklikus õppekavas nõutud keeletaset saavutamata (see võimalus on olnud kokkuleppel õpilase või tema seadusliku esindajaga ka seni). Kui õpilane teeb 7. või 8. klassis B1-taseme eksami, aga keeletaset ei saavuta, siis saab kooli lõpetada või minna 9. klassis uuesti tegema B1-taseme eksamit. 7. või 8. klassis saab õpilane B1-taseme eksamile registreerida juhul, kui ta sooritab nõutud tasemel eeltesti. 9. klassis saab õpilane B2-taseme eksamile registreerida juhul, kui tal on B1-taseme tunnistus ja ta läbib eeltesti nõutaval tasemel. Nii nagu kutseõppeasutusse või gümnaasiumisse saab astuda siis kui põhikooli tasemel õppekava on läbitud, on ka gümnaasiumi taseme keeletaseme (B2) õpitulemuste juurde liikumise eelduseks põhikooli keeletaseme (B1) olemasolu.

7. või 8. klassis põhikooli lõpus nõutavale keeletasemele vastava B1-taseme eksami sooritamine on võimalus keeleliselt andekatele või keeleõppe vastu suurt huvi üles näitavatele õpilastele. Eksami varem sooritamine näitab seda, et õpilasel on olemas võimekus ja kindel soov ning tahe lõpetada põhikool õppekavaga kirjeldatud keeletasemest kõrgemal tasemel selleks, et alustada liikumist gümnaasiumi lõpus C1-taseme eksamile. 7. või 8. klassis B1-taseme eksami sooritamist ei tohi käsitleda kui nn proovieksamit, kuhu õpilased lähevad või suunatakse õpetajate poolt, selleks et oma taset enne põhikooli lõppu kontrollida ning seda siis vajadusel ümber teha. Vajalikku eelinfot oma keeletaseme kohta annab õpilasele tema õpetaja. Riiklikult korraldatud eksamile lähevad ja suunatakse õpilased, kelle õpitulemuste tase valitud eksamiga sobib.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus ei reguleeri eelnõuga seonduvat.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatus parandab lõpueksami tulemuse arusaadavust ja läbipaistvust. Nii õpilane kui kool saavad selgema info õpilase eksamisoorituse kohta. Õpilane saab teadlikumalt planeerida jõukohaseid edasiõppimise plaane. Kutseõppeasutus või gümnaasium, kus õpilane soovib õppimist jätkata, saab ausama aluse näiteks tasemerühmade, õppe kohandamise vmt planeerimiseks juba õpilaste kooli vastuvõtmise faasis.

Eksamitulemuse hindeks ümberarvutamise vajaduse kaotamisega koos kaob nn hindamisefekt, mis muudab tulemuse ausamaks. Hindamisefektiks nimetatakse olukorda, kus õpetaja või hindaja otsib hindepriiril olevate õpilaste eksamitöodes nn lisa hindepunkti, et õpilane saaks kõrgema eksamitulemuse. Hindamisefekti kadumine võib kaasa tuua näilise eksamitulemuste languse.

Kaob vajadus parandada hinnetele „nõrk“ või „puudulik“ sooritatud lõpueksamit koolieksamiga ja sellega koos väheneb koolide koormus. Koolieksami sooritavad vaid need õpilased, kes mõjuval põhjusel lõpueksamilt puuduvad. Lisaeksami koostamise koormus koolidele säilib, aga väheneb eksami korraldamise koormus ning lisaeksami sooritamine

koolieksamina on koolide jaoks eksami korralduslikult paindlikum lahendus. Koolid saavad läbi viia vaid neid lisaeksamid, mida konkreetse kooli õpilastele vaja on ja arvestada eksami kuupäevade valimisel õpilaste vajaduste ja soovidega, et kõik õpilased saaksid ja jõuaksid koos klassikaaslastega lõpuaktusele. Riiklikult koostatud lisaeksamite puhul peaks riik kehtestama eksamialaduse säilitamiseks ise ka lisaeksamite ajad. Sel juhul peavad kool ja õpilane ootama riiklikult kehtestatud lisaeksamite aegu, mida riiklikult saaksime pakkuda lõpuaktuse toimumise nädalasse või isegi peale seda.

Koolieksamina sooritatud lõpueksami tulemus ei pruugi täies ulatuses olla samadel alustel võrreldav riiklikult koostatud lõpueksamiga. Samas arvestades, et uute tingimuste kohaselt ei pea kool koostama koolieksamit riiklikul eksamil nn läbikukkunud õpilastele, saab kool eksami raskusastme valimisel olla nõudlikum, võttes vajadusel eeskujuks riikliku eksami taseme ja temavaldkonnad. Koolieksamina sooritatud lõpueksami märke tehakse tunnistusele.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Muudatus ei too kaasa uusi lisakulusid ja tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine ja huvigruppide kaasamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumitele ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning arvamuse avaldamiseks Eesti Haridustöötajate Liidule, Eesti Õpetajate Liidule, Õpetajate Ühenduste Koostöökojale, Eesti Õpilasesinduste Liidule ja Eesti Koolijuhtide Ühendusele.

Liina Kersna
haridus- ja teadusminister

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kooskõlastamiseks:
Ministeeriumid
Eesti Linnade ja Valdade Liit

26.01.2022 nr 8-1/22/437

**Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu esitamine
kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks**

Esitame Teile kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine“ eelnõu. Eelnõu ja seletuskirjaga on võimalik tutvuda eelnõude infosüsteemis (EIS) aadressil <http://eelnoud.valitsus.ee>.

Palume Teie kooskõlastust või arvamust 15 tööpäeva jooksul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liina Kersna
minister

Lisad:

1. VV määruse eelnõu;
2. VV määruse seletuskiri.

Arvamuse avaldamiseks:
Eesti Haridustöötajate Liit
Eesti Õpetajate Liit
Õpetajate Ühenduste Koostöökoda
Eesti Õpilasesinduste Liit
Eesti Koolijuhtide Ühendus

Indrek Kilk
735 0144
indrek.kilk@hm.ee